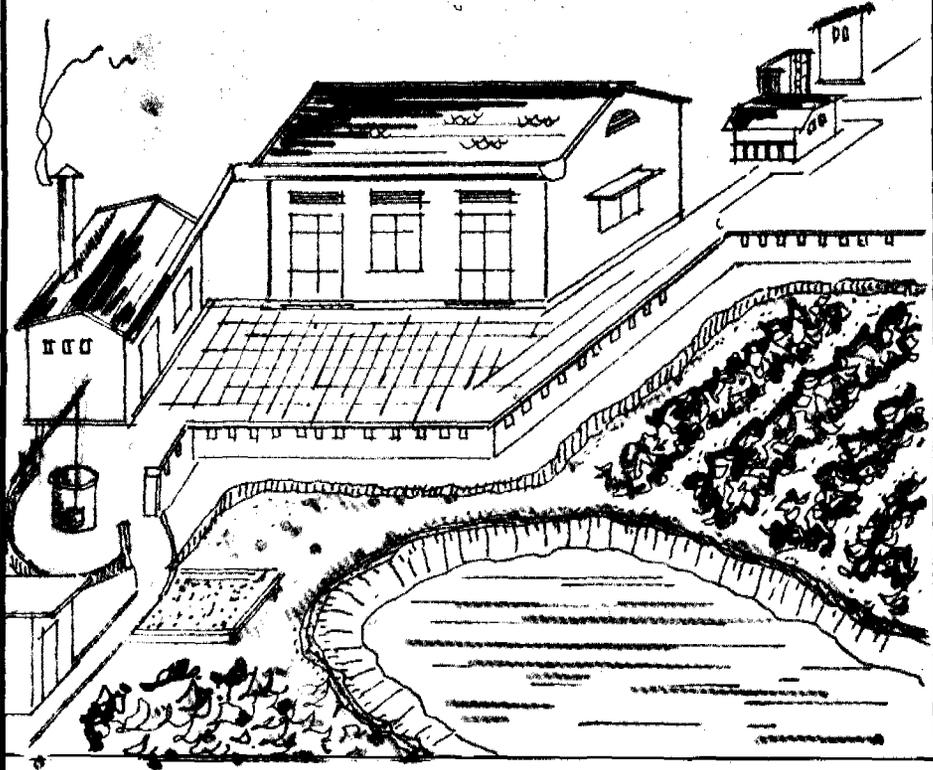

HƯỚNG DẪN KỸ THUẬT VỆ SINH MÔI TRƯỜNG

Unicef

Chương trình vệ sinh
môi trường - Bộ Y tế - UNICEF

HÀ NỘI - 1993

321.4 - 93HU - 14263

VỆ SINH GIA ĐÌNH

Cần phân biệt bẩn và sạch

Lời khuyên vệ sinh

1. Rửa tay bằng xà phòng trước khi ăn, sau đại tiện
2. Giữ cho thân thể sạch sẽ (đánh răng, rửa mặt, tắm giặt thường xuyên)
3. Nguồn nước ăn uống và thức ăn phải che, đậy
4. Ăn chín, uống sôi.
5. Mỗi gia đình cần có hố xí - hố tiểu hợp vệ sinh và không dãi; ỉa bậy.
6. Thực hiện tốt 3 diệt (Ruồi, muỗi, chuột).
7. Xây dựng thói quen vứt rác vào thùng và đổ vào hố rác.
8. Sử dụng hố thấm nước thải để giảm ruồi, muỗi.
9. Sử dụng bếp ít khói để tránh ảnh hưởng tới sức khỏe.
10. Hãy sử dụng các dụng cụ lọc nước tại gia đình để có nước sạch.
11. Thường xuyên tổng vệ sinh, phát quang bụi rậm, khơi thông cống rãnh.
12. Nằm màn để tránh muỗi đốt
13. Hãy sử dụng những vật liệu sẵn có tại địa phương để xây dựng các công trình vệ sinh.

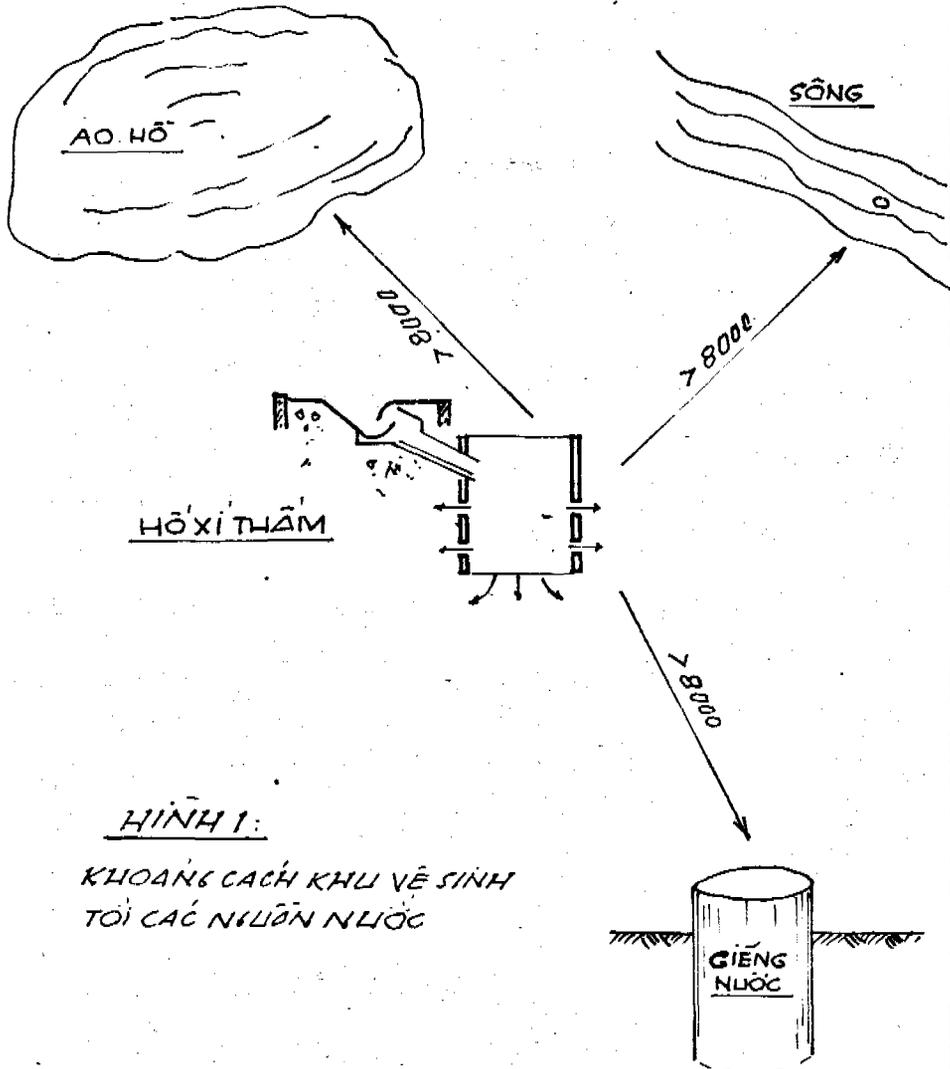
Mục lục

	Số trang
Phần 1: Hồ xí thấm dội nước	
- Khoảng cách vệ sinh tới các nguồn nước	1
- Cách làm nền để xây dựng hồ xí	2
- Bệ xí và ống dẫn	3
- Nền nhà xí và bệ xí đặt trực tiếp lên bể phân	4
- Hồ xí một bể nền xí tròn đặt trực tiếp lên bể phân	5
- Bể chứa và lỗ thấm.	6
- Hồ xí hai bể tròn và các vị trí đặt bể phân	7.
- Hồ xí hai bể vuông và các vị trí đặt bể phân	8
- Máng ống nối và nắp bể phân	9
- Cấu trúc nhà xí	10
Phần 2: Hồ xí khô	
- Hồ xí khô cải tiến với ống thông hơi	11
- Hồ xí cổ truyền cải tiến.	12
Phần 3: Nhà tắm	
- Nền nhà tắm (với hồ thấm nước thải)	13
Phần 4: Nhà tiểu	
- Nền nhà tiểu (với hồ thấm nước thải)	14
Phần 5: Nhà bếp	
- Nền nhà bếp (với hồ thấm nước thải)	15
Phần 6: Hồ thấm nước thải	16
Phần 7: Hồ rác	17
Phần 8: Bếp không khói	
- Bếp 3 vị trí nấu	18
- Bếp 2 vị trí nấu	19
Phần 9: Xử lý nước tại gia đình	
- Lọc nước bằng các dụng cụ đơn giản	20
- Bể lọc nước một bể	21
- Bể lọc nước hai bể	22
Phần 10: Bể nước, giếng khơi, không chế véc tơ	
- Bể chứa nước	23
- Giếng khơi	24
- Không chế véc tơ	25
Một số lời khuyên vệ sinh	26
* Chú thích: Tất cả các số liệu được tính bằng milimét (mm)	

KHOẢNG CÁCH KHU VỆ SINH
TỚI CÁC NGUỒN NƯỚC

ĐỊA ĐIỂM XÂY DỰNG : • CHỌN NƠI KHỜ RAỎ

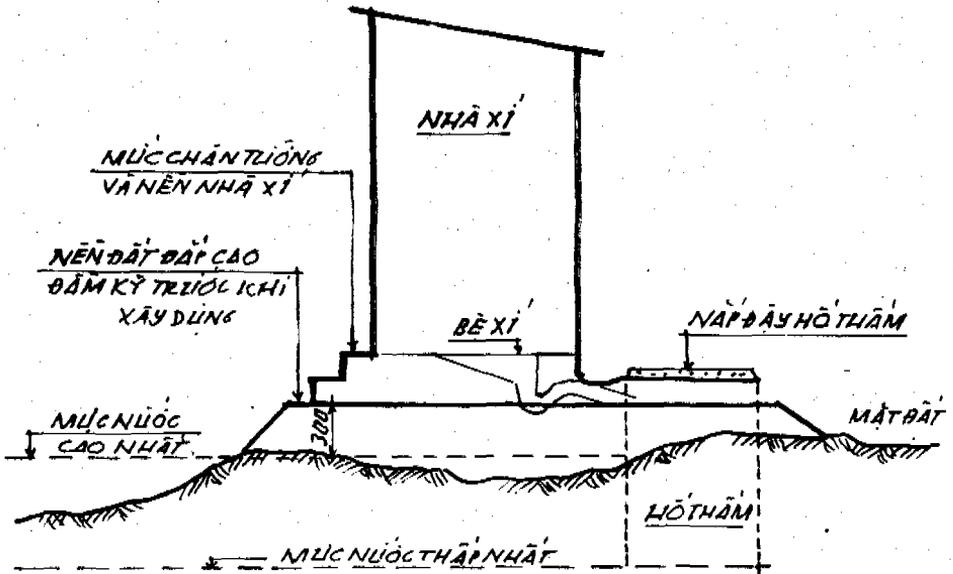
- CÓ THỂ LÀM TRONG NHÀ HOẶC BÊN NHÀ CHỢ TIỀN DỪNG
- TỒN TRONG KHOẢNG CÁCH AN TOÀN TỚI CÁC NGUỒN NƯỚC, ĐÂY HỒ XÌ THEO CHIỀU SẼU CÁCH MẶT NƯỚC NGẦM > 1,5 M

HÌNH 1:

KHOẢNG CÁCH KHU VỆ SINH
TỚI CÁC NGUỒN NƯỚC

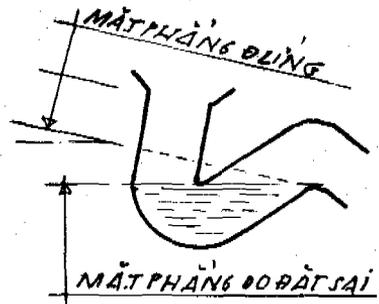
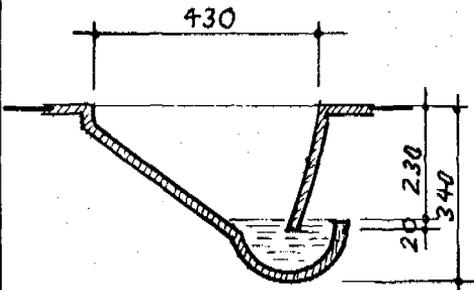
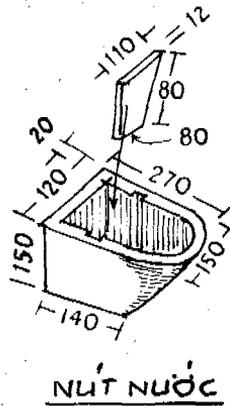
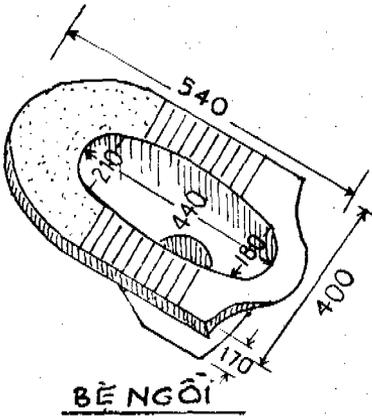
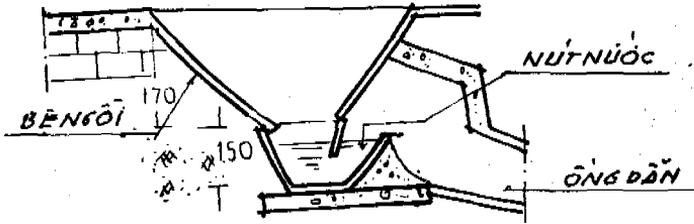
CÁCH LÂM NỀN
ĐỂ XÂY DỰNG HỒ XÍ

HÌNH 2:

SƠ ĐỒ HỒ XÍ THÂM DỜI NƯỚC XÂY DỰNG Ở VÙNG THẤP
(MỨC NƯỚC NƠI XÂY DỰNG XẤP XỈ HOẶC TRÊN MẶT ĐẤT
KHI BỊ LŨ LỤT)

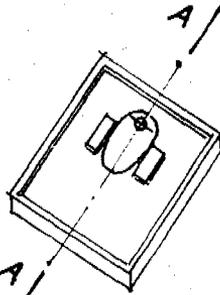
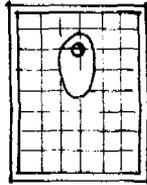
BỆ XI VÀ ỒNG DẪN

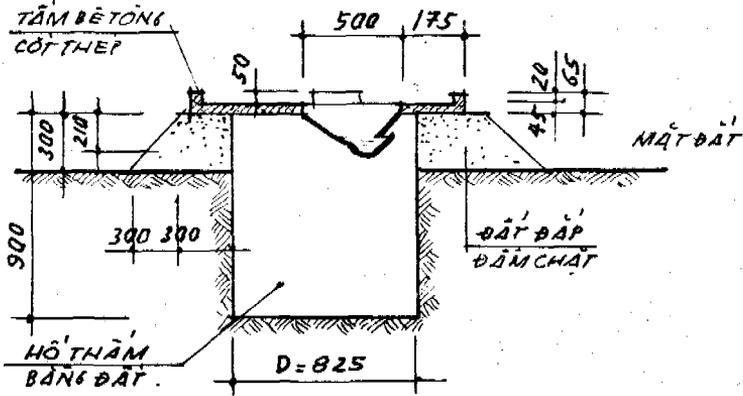
BỆ XI MĂNG LƯỚI THÉP
(kiểu Bangladesh)

ỒNG DẪN (BỆ XI HÃ NÔI)
ĐẶT NGHIỀNG KHÔNG TẠO
ĐƯỢC NÚT NƯỚC

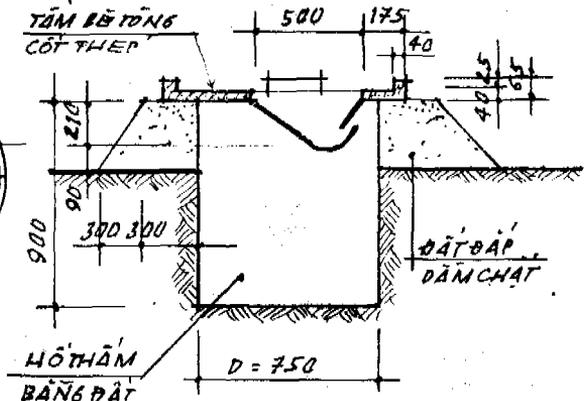
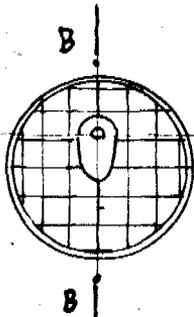
NỀN NHÀ XI VÃ BÊ XI ĐẶT TRỰC TIẾP LÊN BỀ PHÂN

TẦM BÊ TÔNG C. THEP A /

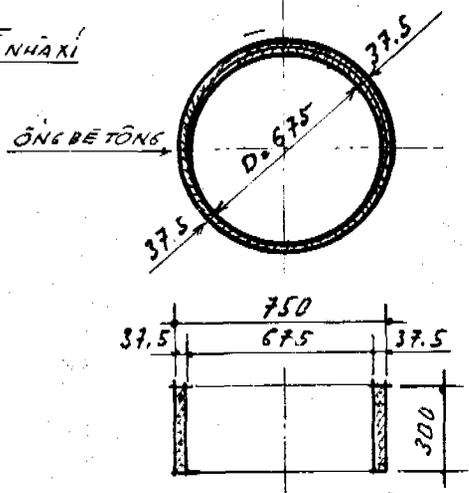
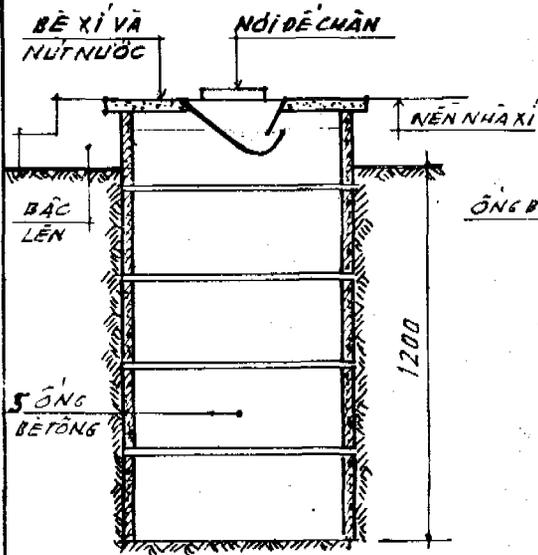
MẶT CẮT A - A

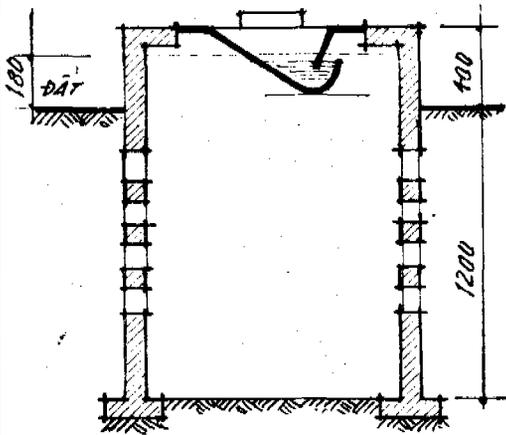
TẦM BÊ TÔNG CỐT THÉP.

MẶT CẮT B - B.

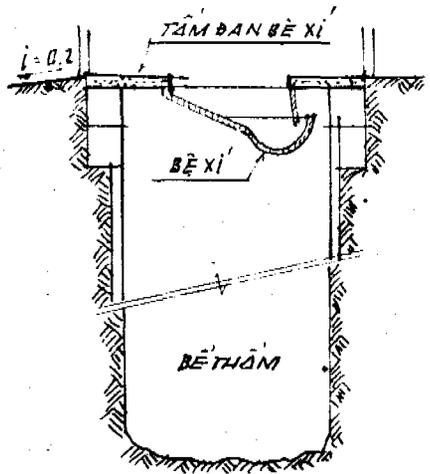
HỒ XÌ THÂM DỌI NƯỚC 1 BỂ

BỂ CHỈA PHÂN GỒM 5 VỐNG ỚNG BÊ TÔNG GHEP LAI

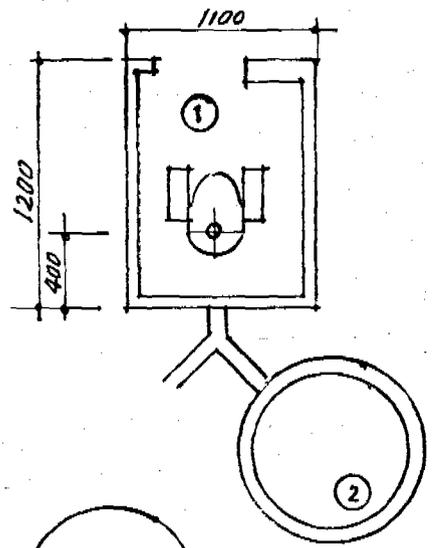
BỂ CHỈA XÂY GẠCH

TẦM ĐAN LIỀN BỂ XÌ

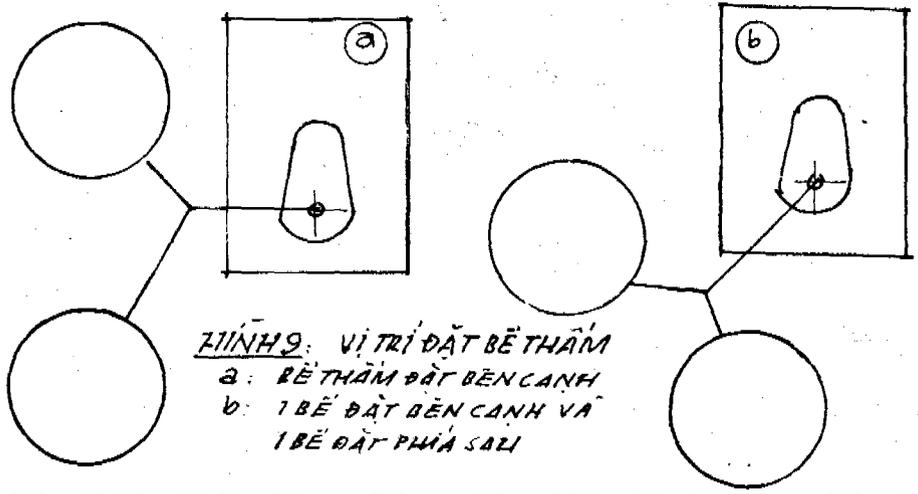
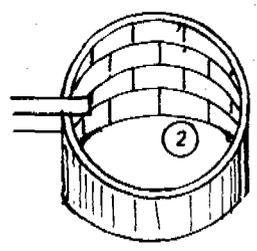

HỒ XỊ 2 BỂ TRƠN VÀ CÁC VỊ TRÍ ĐẶT BỂ THÂM

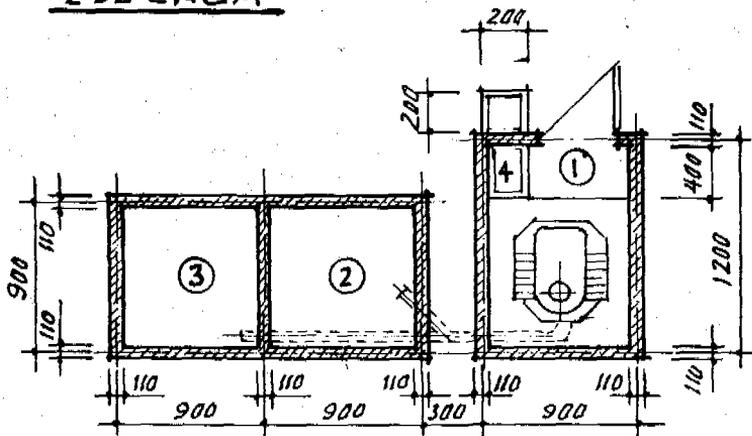
HÌNH 8: HỒ XỊ THÂM DỘI NƯỚC 2 BỂ TRƠN XÂY DỰNG "HÀI THỊ"

- ① - NHÀ XỊ
- ② - BỂ TRƠN
- ③ - NẬP BỂ

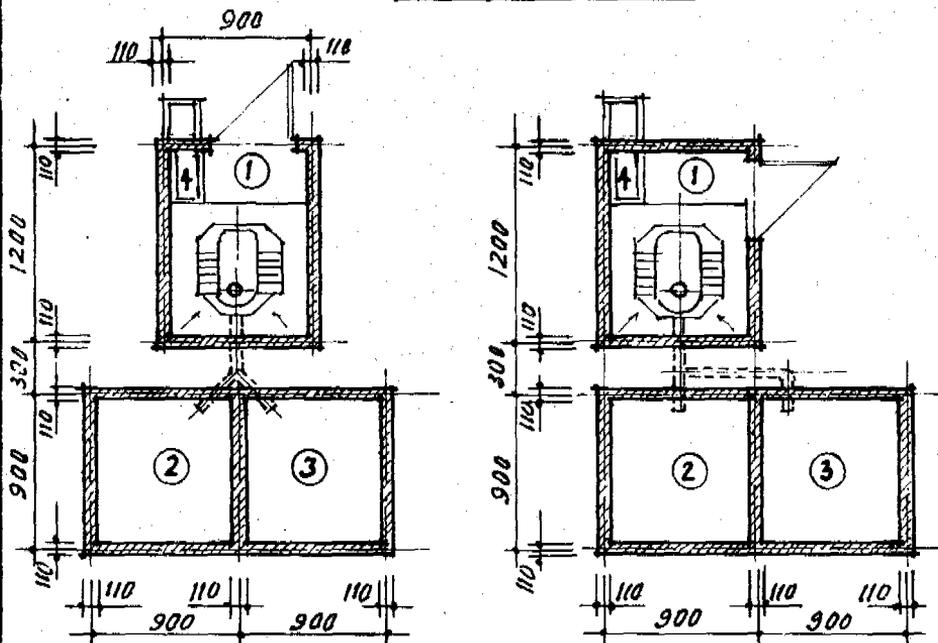

HÌNH 9: VỊ TRÍ ĐẶT BỂ THÂM
 a: BỂ THÂM ĐẶT BÊN CẠNH
 b: 1 BỂ ĐẶT BÊN CẠNH VÀ 1 BỂ ĐẶT PHÍA SÀI

2 BỂ CHỨA

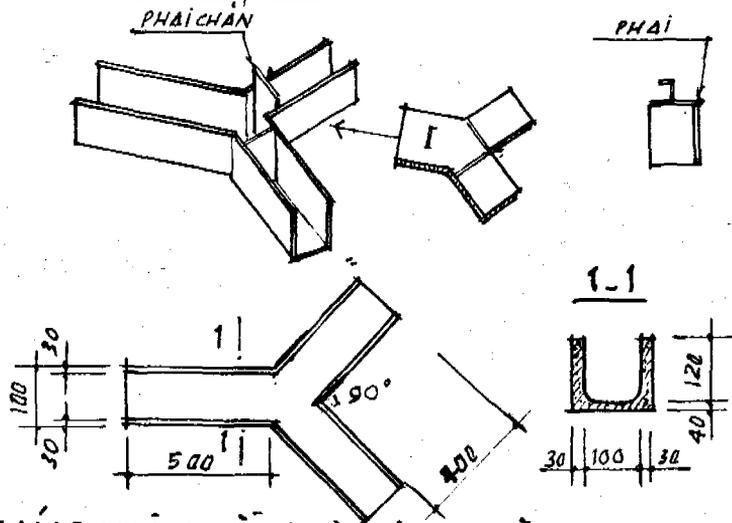
BỂ CHỨA BÊN CẠNH

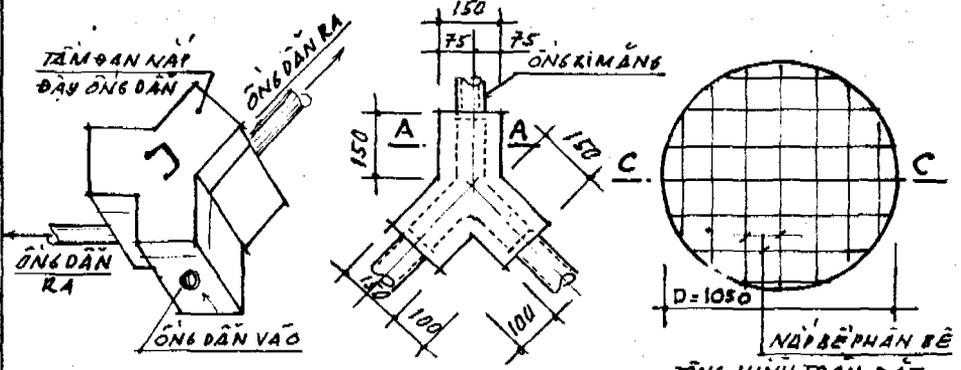
BỂ CHỨA PHÍA SAU

- ① Nhà xí.
- ② ③ Bể chứa phân.
- ④ Bể chứa nước dãi.

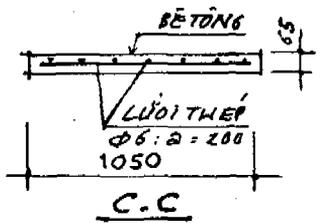
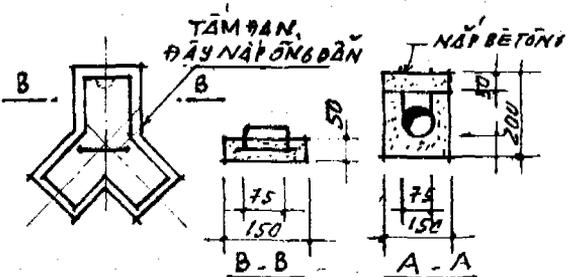
MĂNG, ỚNG NỘI VÀ NẬP BỀ PHÂN

MĂNG PHÂN BĂNG BÊ TÔNG HOẶC GẠCH

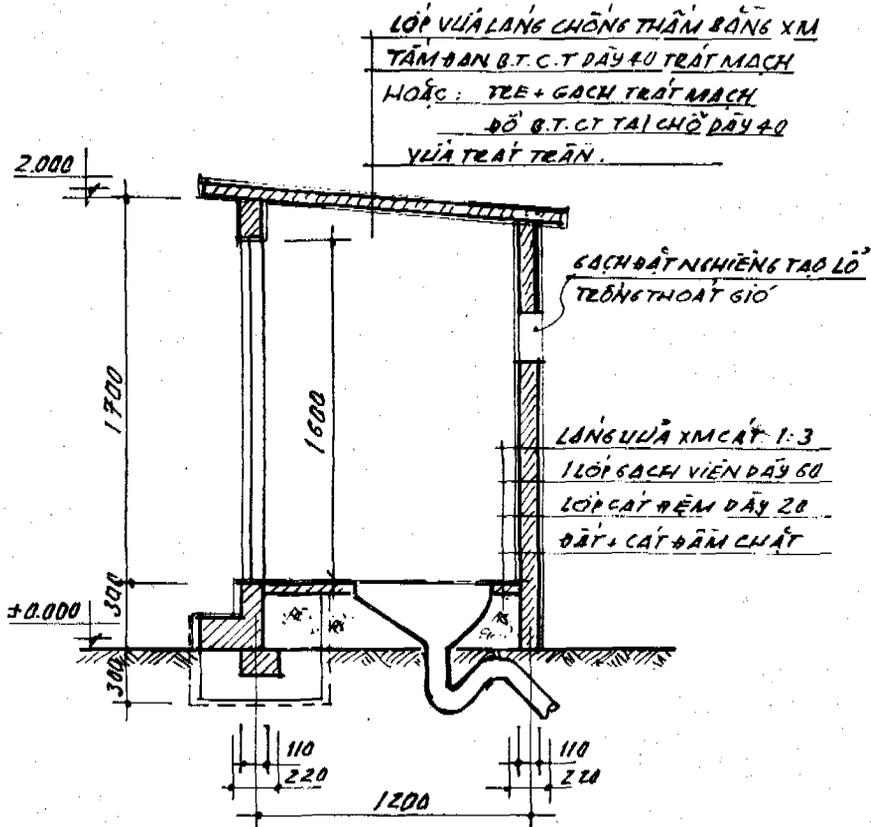
NẬP BỀ PHÂN BÊ TÔNG HÌNH TRON ĐÁT LƯỚI THÉP $\Phi 6$ $a = 200$

ỚNG DẪN PHÂN TỚI CÁC BỀ CHỨA

NẬP BỀ PHÂN (CHÍNH TRON B.T.C.T)

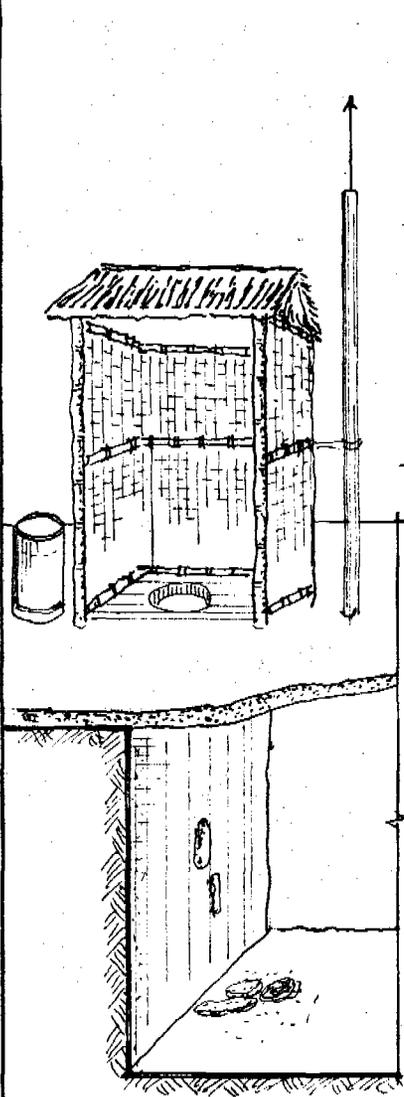
CẤU TRÚC NHÀ XI VÀ MÁI (HỒ XI THÂM DỘI NƯỚC)

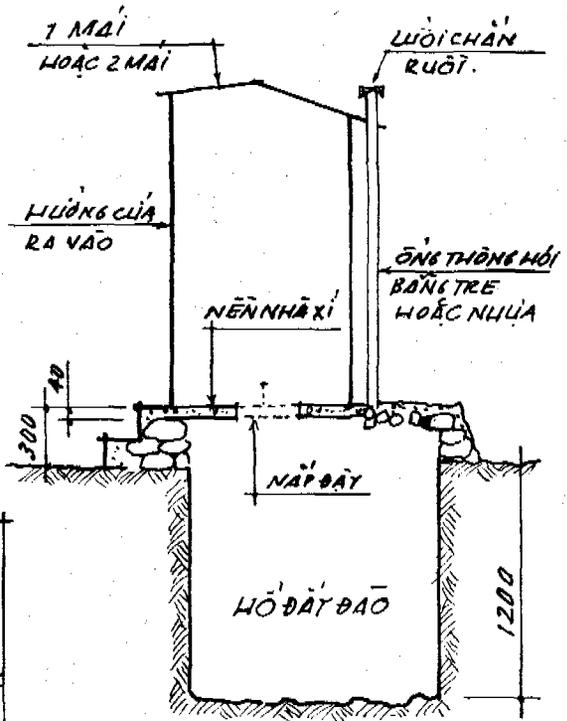
HÌNH 12: CẤU TRÚC ĐƠN TRÊN CỦA HỒ XI THÂM DỘI NƯỚC

- NHÀ XI TƯỜNG XÂY GẠCH, MÁI BÔNG HOẶC CÁC LOẠI VẬT LIỆU KHÁC
- NHÀ XI XÂY DỰNG TỰ THEO TỪNG ĐIỀU KIỆN CỤ THỂ CỦA MỖI HỒ GIA ĐÌNH, CÓ THỂ LẤM KIỆN CỜ HOẶC LẤM BÔNG CÁC VẬT LIỆU ĐỒN GIẢN, SẴN CÓ Ở BIA PHƯỜNG

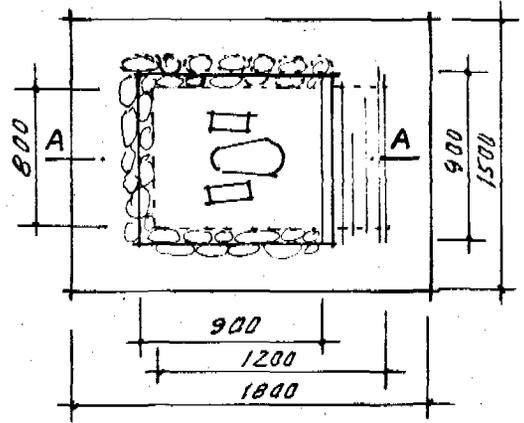
HỒ XÍ KHÔ

SƠ ĐỒ HỒ XÍ KHÔ
CẢI TIẾN

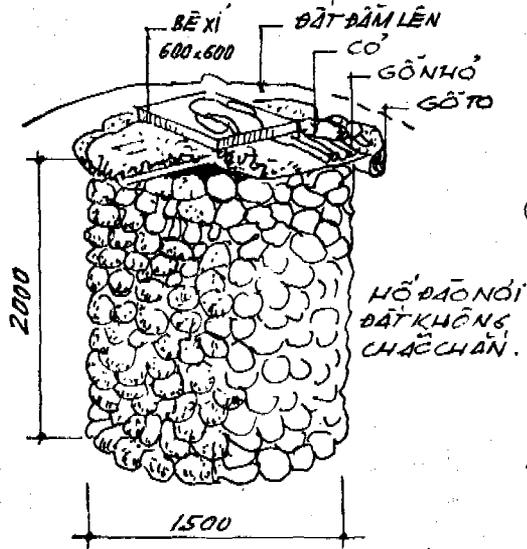
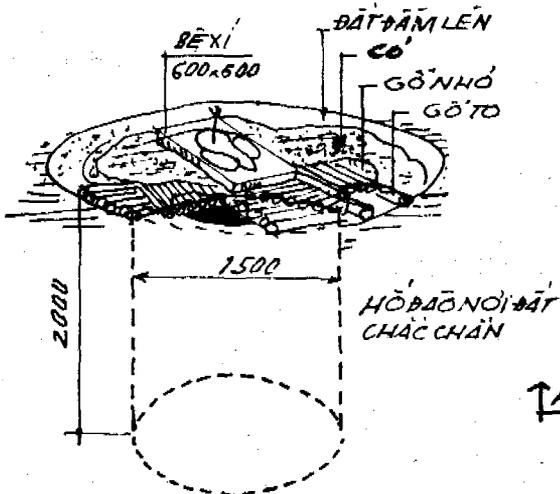
MẶT CẮT A.A

MẶT BẰNG

HỒ XÍ CỜ TRUYỀN CẢI TIẾN

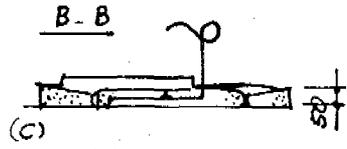
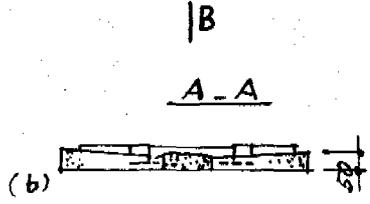
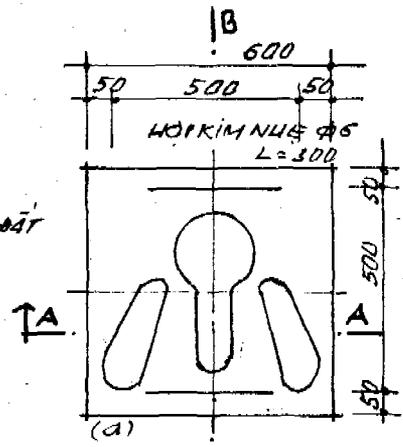
HỒ XÍ KHÔ CẢI TẠO HỒ XÍ ĐÀO CỜ ĐIỆN

HÌNH 14: HỒ XÍ KHÔ

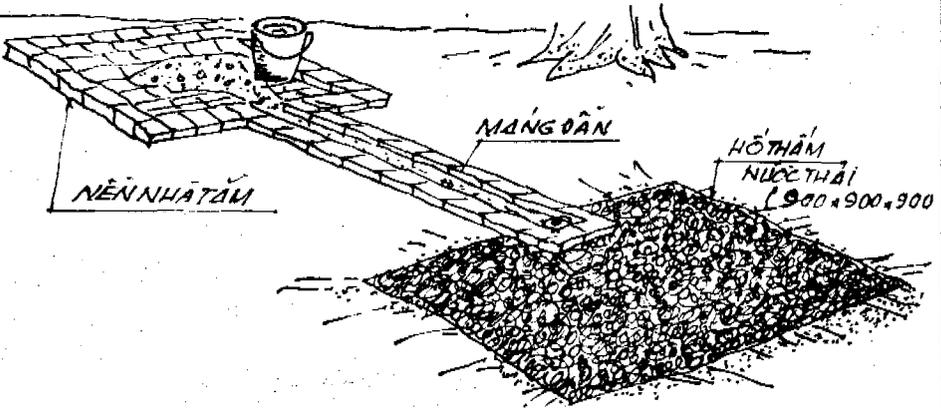
a: HỒ CHỨA PHẦN LẢ HỒ ĐÀO
b: HỒ C HỒ ĐÀO LẢ XẾP ĐÀ

MẶT BẰNG

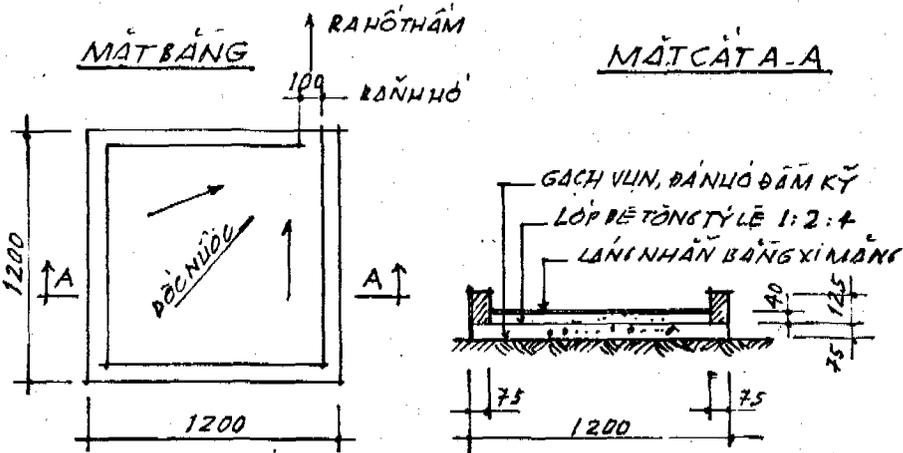

HÌNH 15: SƠ ĐỒ BÊ XI VÀ NÁP ĐÁY HỒ BÊ XI (BÊ TÔNG C. THỀM
a: SƠ ĐỒ
b, c: MẶT CẮT BÊ XI

NỀN NHÀ TẮM
(VỚI HỒ THÂM NƯỚC THẢI)

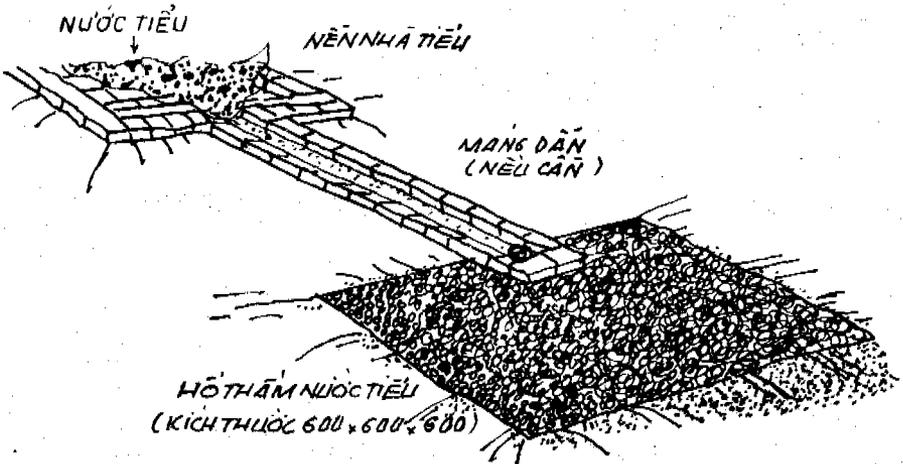

HÌNH 16: NỀN NHÀ TẮM VỚI HỒ THÂM NƯỚC THẢI

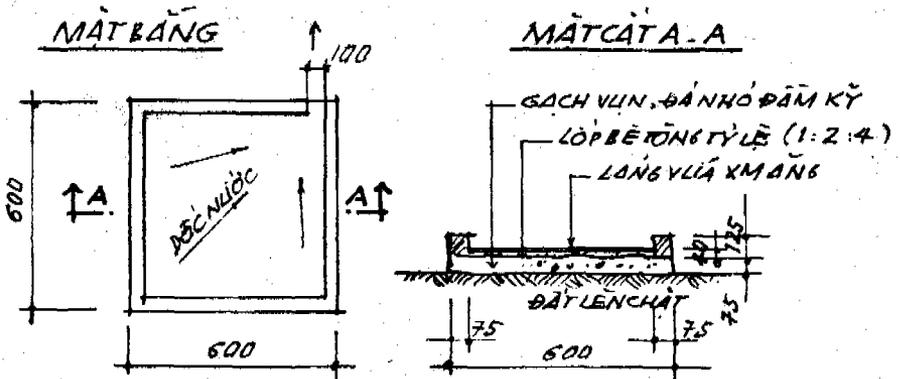

HÌNH 17: SƠ ĐỒ NỀN NHÀ TẮM

NỀN NHÀ TIỂU (VỚI HỒ THẨM NƯỚC TIỂU)

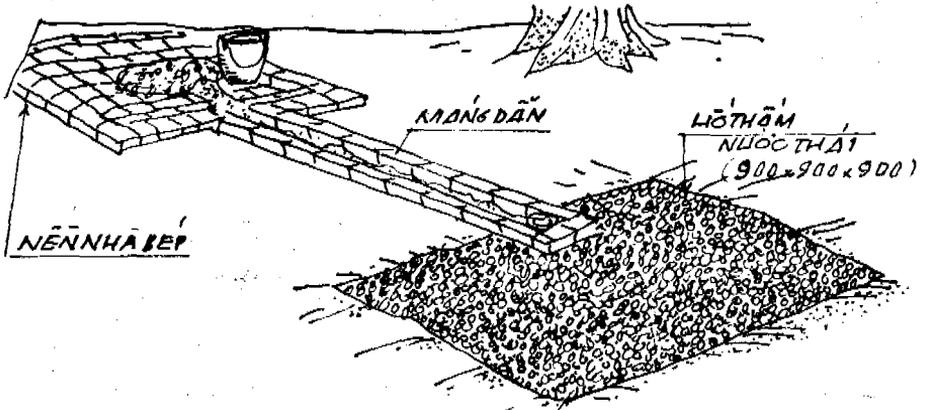

HÌNH 18 : NỀN NHÀ TIỂU VỚI HỒ THẨM NƯỚC TIỂU

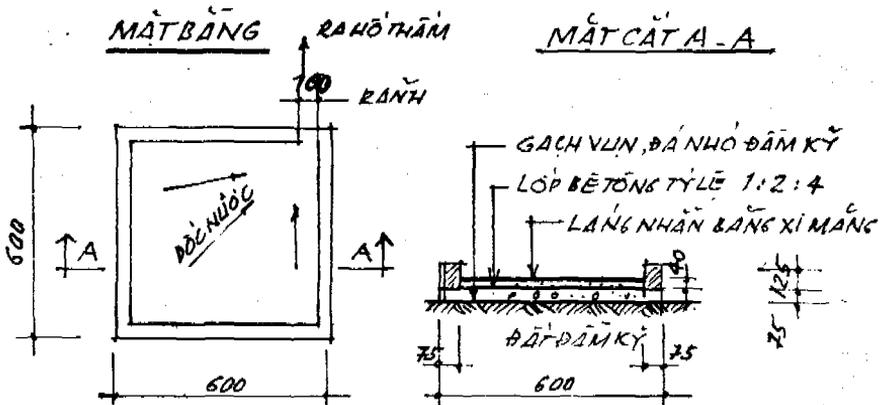

HÌNH 19 : SƠ ĐỒ NỀN NHÀ TIỂU

NỀN NHÀ BẾP (VỚI HỒ THẨM NƯỚC THẢI)

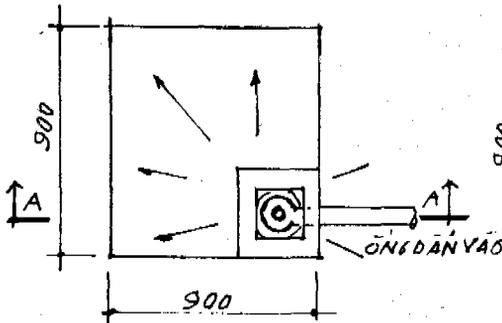

HÌNH 20 NỀN NHÀ BẾP VỚI HỒ THẨM NƯỚC THẢI

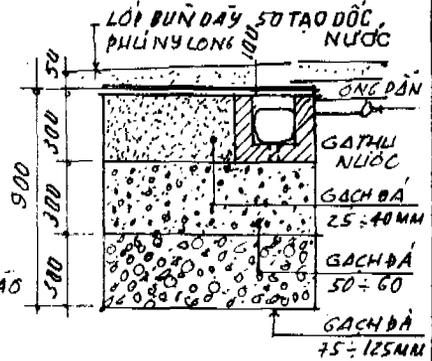

HÌNH 21: SƠ ĐỒ NỀN NHÀ BẾP

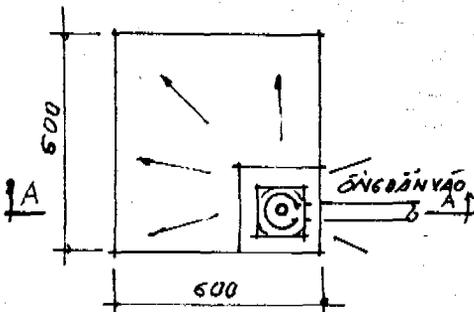
HỒ THẨM NƯỚC THẢI

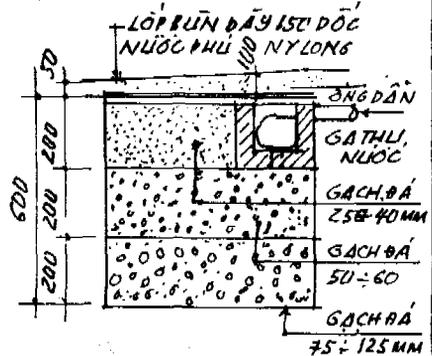
HÌNH 22: SƠ ĐỒ HỒ THẨM DÙNG CHO NHẬT TÂM

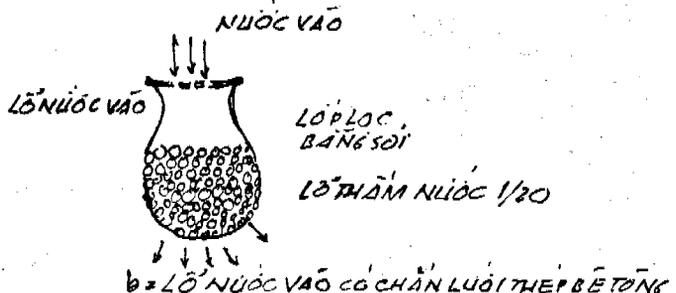
MẶT CẮT A-A

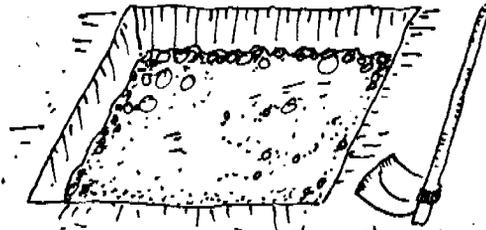
HÌNH 23: SƠ ĐỒ HỒ THẨM DÙNG CHO BẾP & NHẬT TIỂU

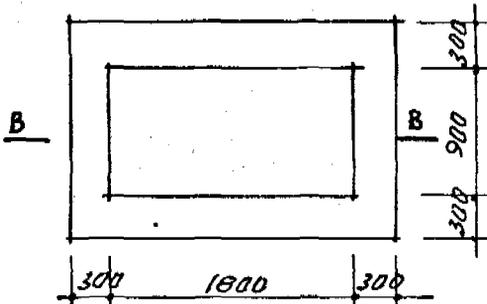
MẶT CẮT A-A

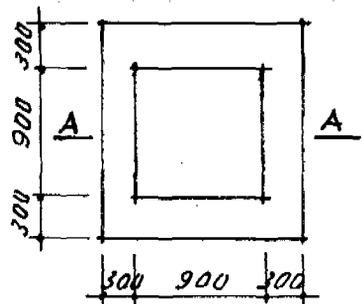
HỒ RÁC

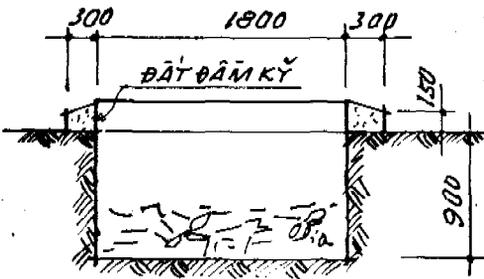
HÌNH 24: ĐÀO HỒ CHỨA RÁC

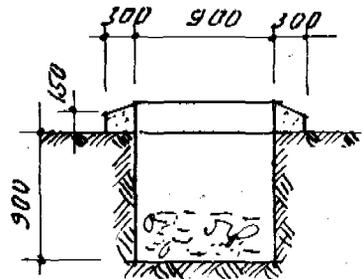
HÌNH 25.a: HỒ CHỨA RÁC
SINH HOẠT CỦA NGƯỜI & GIA SÚC

HÌNH 25.b: HỒ CHỨA
RÁC SINH HOẠT CỦA NGƯỜI

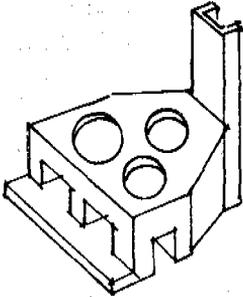

MẶT CẮT B.B

MẶT CẮT A.A

BẾPÍT KHỐI
(3 VỊ TRÍ NẤU)

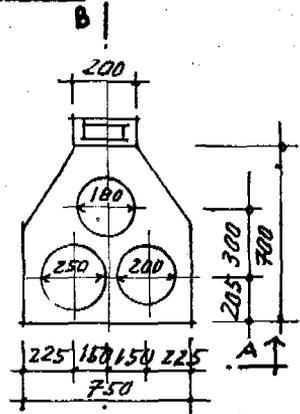

a. PHÔI CẢNH

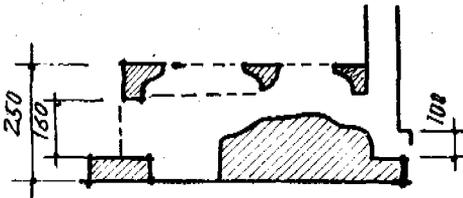
BẾP ĐUN KHÔNG KHỐI

- 2 NGÀN CHỈNH
- 1 NGÀN PHỤ
- ỐNG KHÓI ĐÁT RA
- NGOÀI NHÀ BẾP

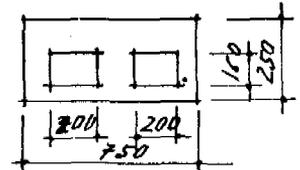
HÌNH 26:
CẤU TẠO BẾPÍT KHỐI
(GỒM a, b, c, d)

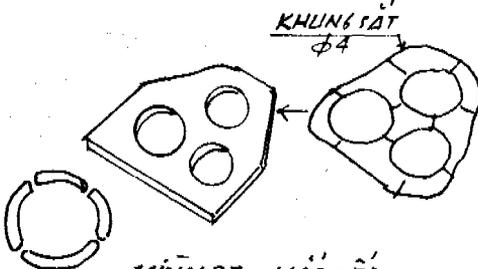
b. MẶT BẰNG

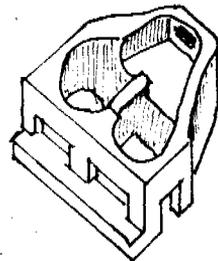
c. MẶT CẮT B.B

d. MẶT CẮT A-A

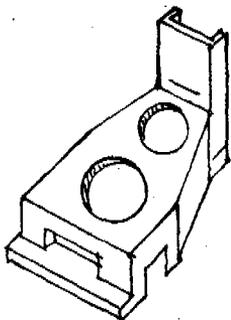

HÌNH 27: NÁP BẾP
BẰNG BÊTÔNG

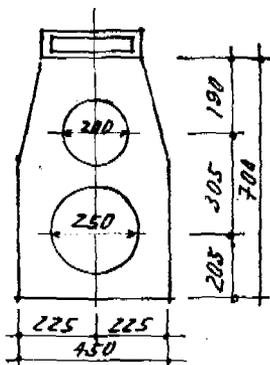

HÌNH 28: BỆ CỦA BẾP
• XÂY GẠCH
• HOẶC ĐẶT TRÊN VỎ LÂN

BẾP ÍT KHỐI (2 VỊ TRÍ NẤU)

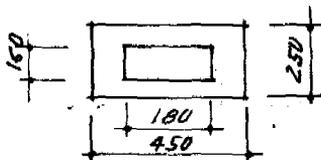

a: PHÔI CẢNH

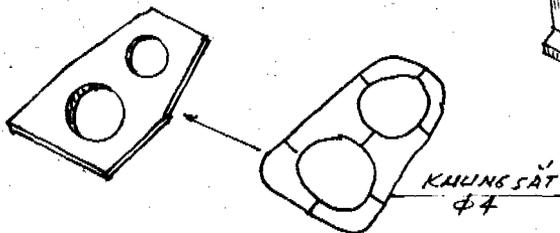
b: MẶT BẰNG

HÌNH 29 CẤU TẠO BẾP ÍT KHỐI (a, b, c, d)

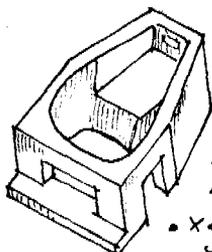

d: MẶT CẮT

c: MẶT CẮT ĐỌC

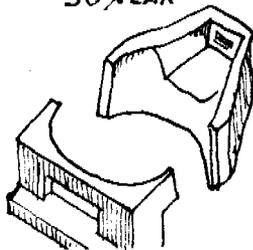

HÌNH 30 NỀN BẾP

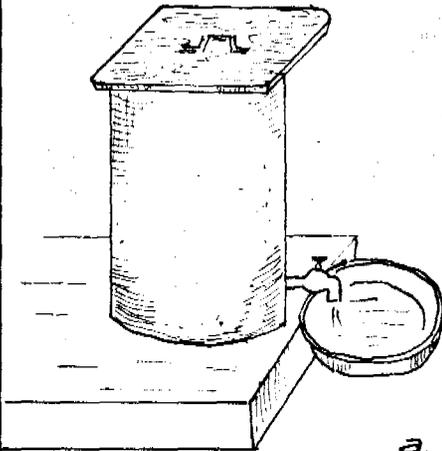
HÌNH 31
BÈ BẾP

- XÂY GẠCH
- HOẶC ĐẶT TRÊN LÀN 50% LÀN

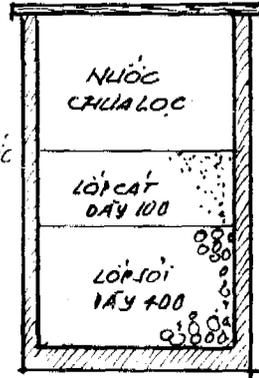

LỌC NƯỚC BẰNG
DỤNG CỤ ĐƠN GIẢN

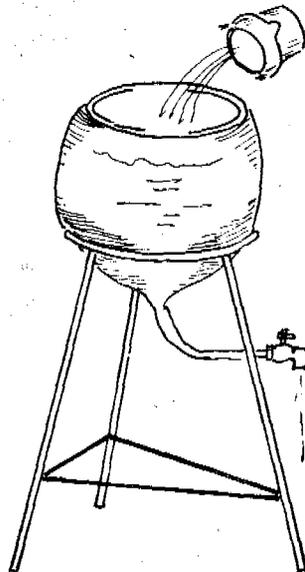
XỬ LÝ NƯỚC GIA ĐÌNH

THÀNH
VÀI NƯỚC

a. LỌC NƯỚC BẰNG CHUM, VẢI VỚI
LỚP LỌC BẰNG CÁT, SỢI

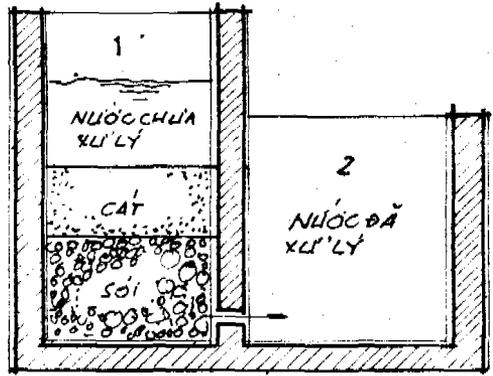
b. LỌC NƯỚC VỚI PHIN LỌC BẰNG VẢI

BỂ LỌC NGĂN

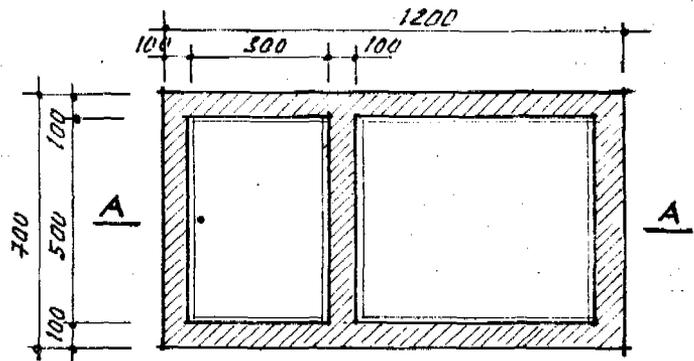
HÌNH 33

SƠ ĐỒ MẶT CẮT
BỂ LỌC NGĂN

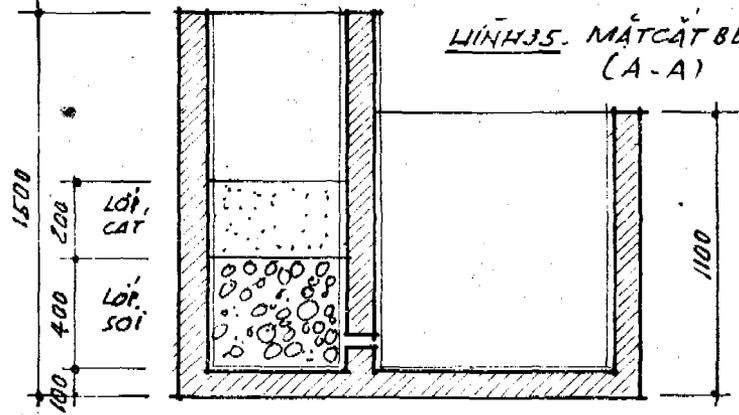
- 1 - BỂ LỌC
- 2 - BỂ CHUẬNƯỚC
ĐÁ LỌC

HÌNH 34. MẶT BẰNG BỂ

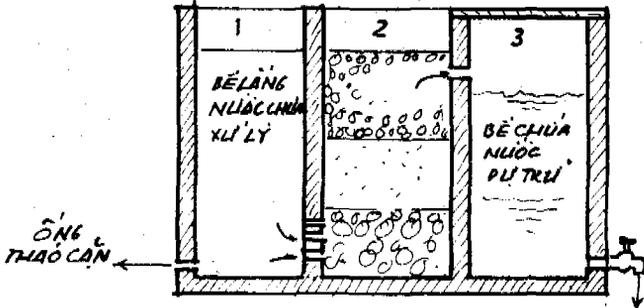
HÌNH 35. MẶT CẮT BỂ
(A-A)

XỬ LÝ NƯỚC GIA ĐÌNH

BỂ LỌC 2 NGĂN

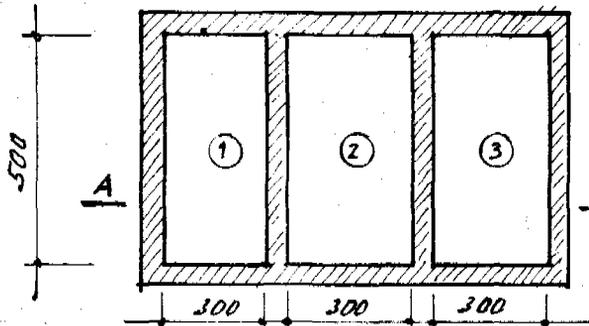
NẮP ĐÁY

HÌNH 36

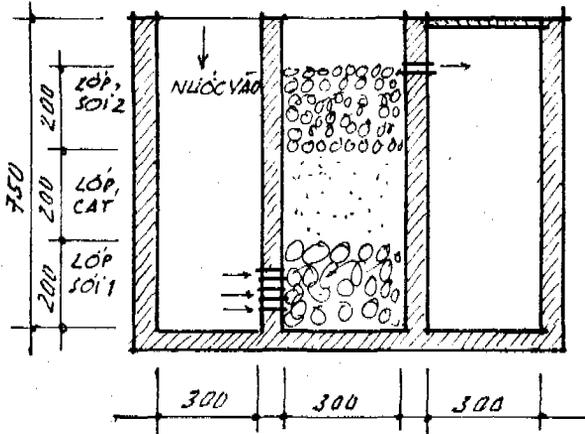
SƠ ĐỒ MẶT CẮT BỂ LỌC 2 NGĂN

- 1- BỂ LỒNG NƯỚC CHỮA XỬ LÝ
- 2- BỂ LỌC
- 3- BỂ CHỨA NƯỚC SẠCH

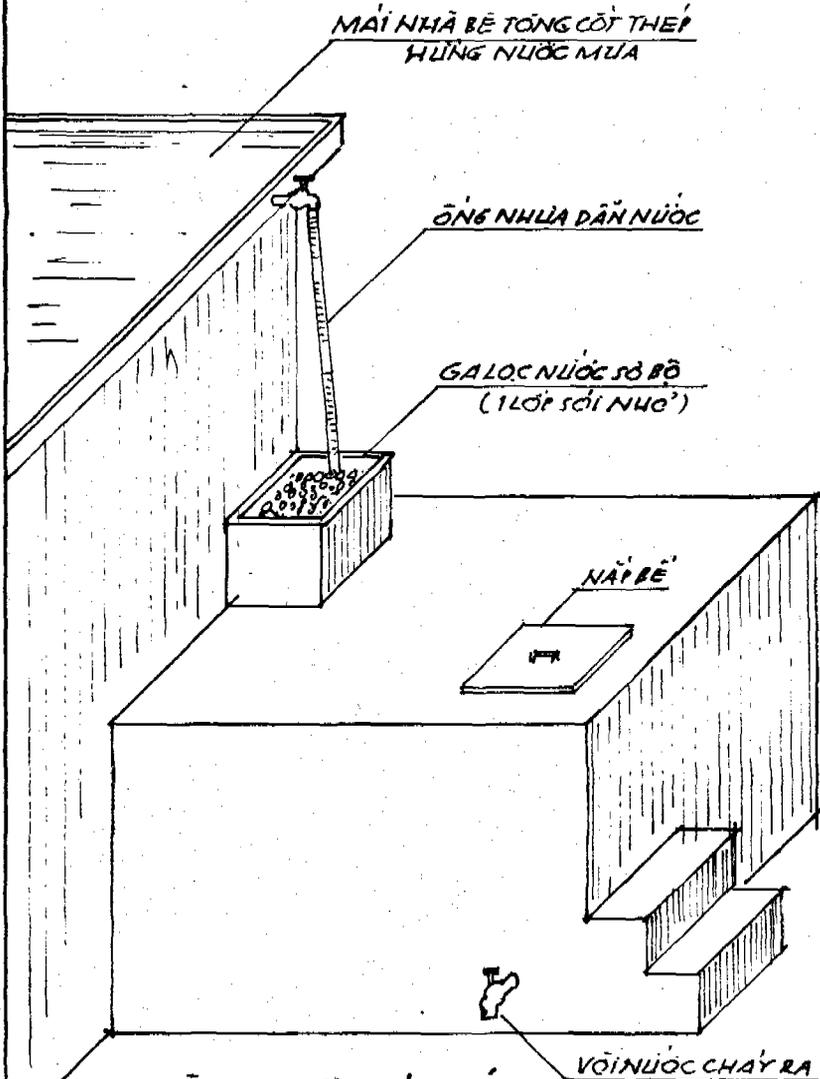
HÌNH 37

MẶT BẰNG BỂ

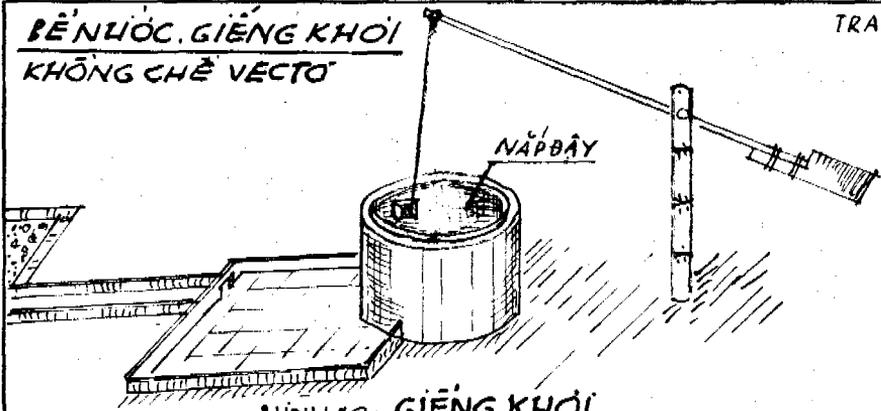
HÌNH 38

MẶT CẮT BỂ (A-A)

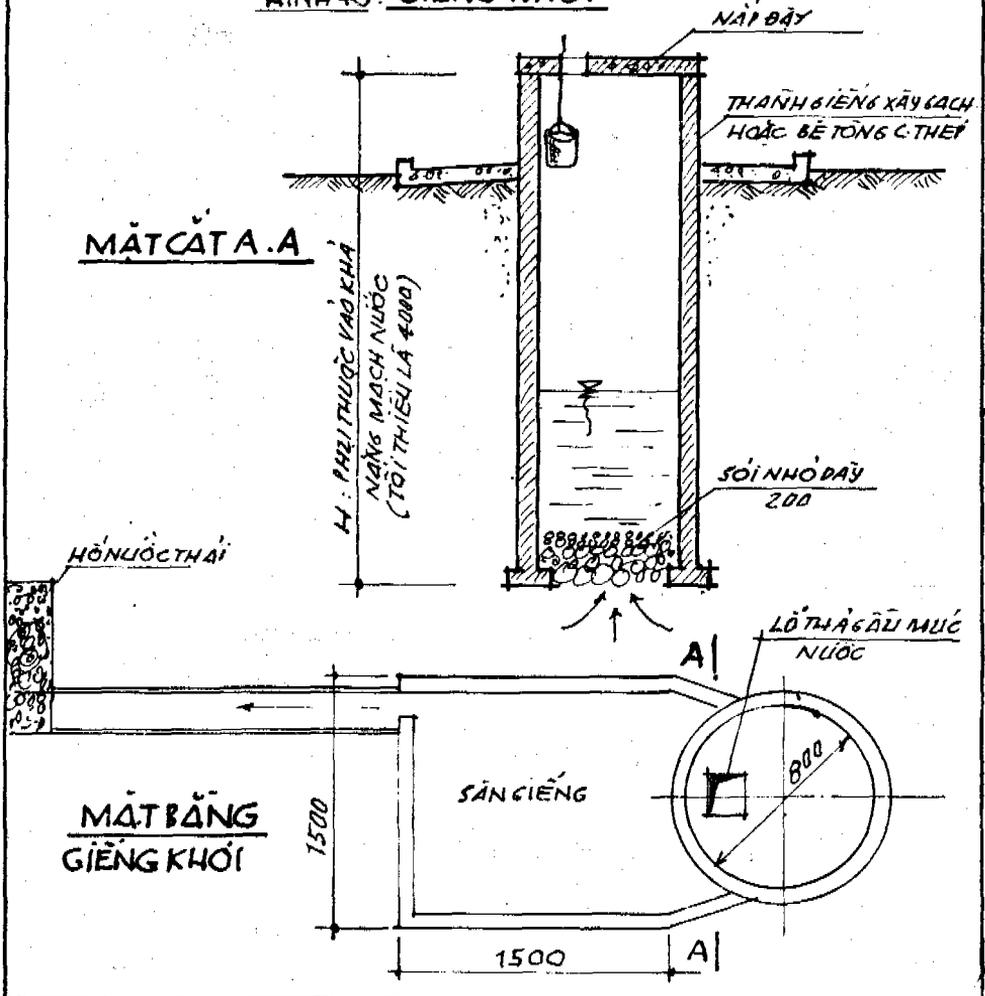
BỂ NƯỚC, GIẾNG KHƠI, KHÔNG CHẾ VECTO'HÌNH 39: BỂ CHỨA NƯỚC MƯA

- KÍCH THƯỚC: TỎ NHỎ TỰ ĐIỀU KIỆN GIA ĐÌNH
- HÌNH DẠNG: HÌNH CHỮ NHẬT, HÌNH VUÔNG, H. TRÒN
- VẬT LIỆU XÂY: GẠCH LOẠI TỐT, XI MĂNG
(NẮP BỂ BÊ TÔNG M200, LƯỚI $\Phi 6$ HOẶC NẮP GỖ DÂY 20)
- GIA ĐÌNH 3 - 4 NGƯỜI CÓ THỂ XÂY BỂ CÓ 2000 x 1400 x 1500

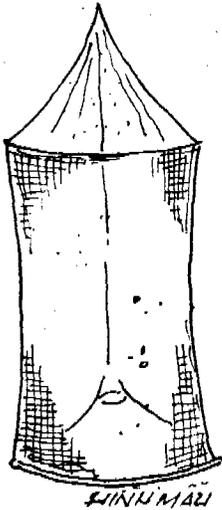
BỀ NƯỚC GIẾNG KHƠI
KHÔNG CHÈ VECTO

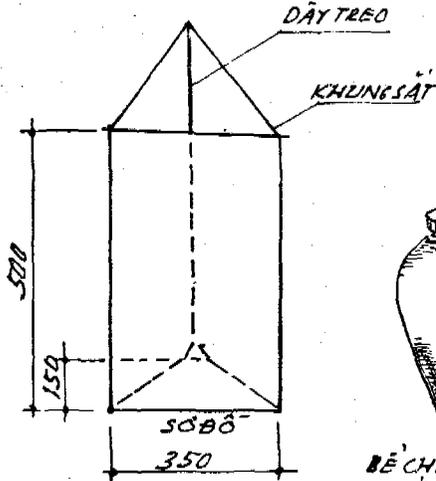
HÌNH 40: GIẾNG KHƠI

BỀ NƯỚC GIÈNG KHỎI
KHÔNG CHÈ VECTO

HÌNH MẪU

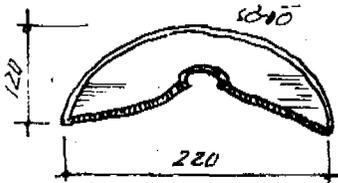
BỀ CHỤM ĐÌNH NƯỚC
PHẢI CÒN NẤP ĐẶT VÀ
THƯỜNG XUYÊN
THAY RỬA

HÌNH 43: BÀY MƯỠI BẰNG LÔNG VẢI MÀN

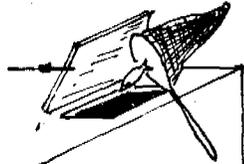
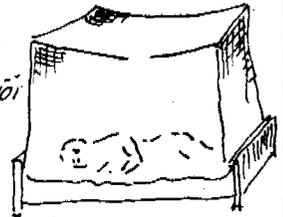

HÌNH MẪU

HÌNH 45
BÀY MƯỠI BẰNG
BÌNH THỦY TINH

NGƯỜI PHẢI NẮM
MÀN TRÁNH MƯỠI
ĐỐT

THÀ CÁ TRONG BỀ
DIỆT BỌ SẤY

THƯỜNG XUYÊN
TỔNG VỆ SINH PHÁT QUẢNG
BỤI RẠM, KHỎI THÔNG
CỔNG RANH...

HÌNH 44: MỘT SỐ BIỆN PHÁP ĐỒNG GIẢN
ĐỂ KHÔNG CHÈ MƯỠI.

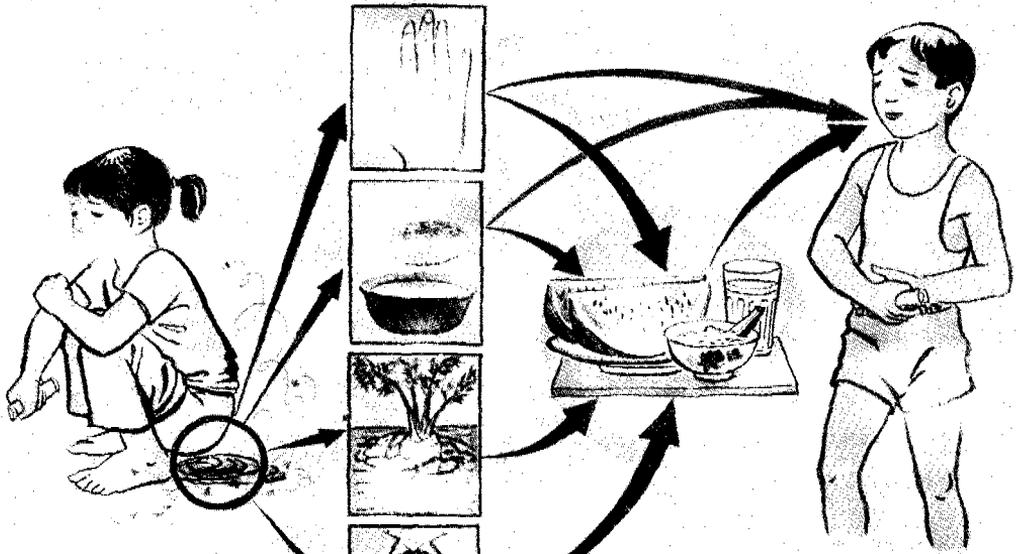
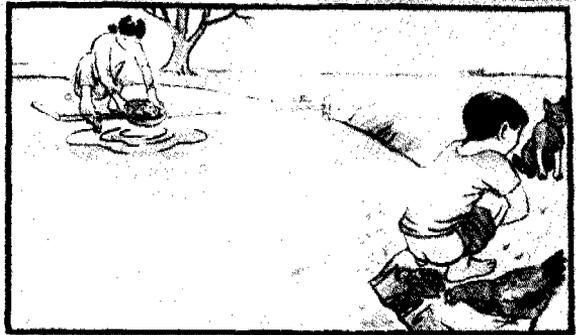
VỀ SINH GIA ĐÌNH

Đường truyền bệnh từ phân

80%

Bệnh tật là do thiếu nước sạch và môi trường bẩn.

20%

Phân người rất nguy hiểm, vì mang nhiều mầm bệnh.

Ỉa chảy

Kiết lỵ

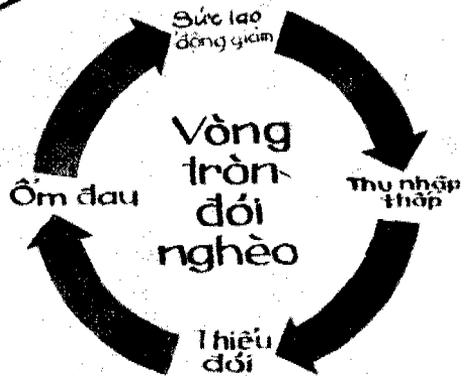
Tả

Thương hàn

Bại liệt

Viêm gan

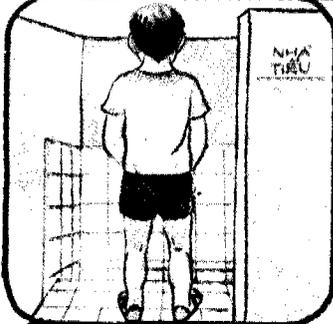
Giun Sán

Mỗi gia đình cần có một nhà tiêu hợp vệ sinh

VỀ SINH GIA ĐÌNH

Nếp sống vệ sinh cá nhân

Hãy tập
làm quen
với các
hành vi
vệ sinh

